

Helder licht in de vrieskou

Het verschil tussen de uitbreiding van de vriescel (-20°C) en de reeds bestaande ruimte is duidelijk zichtbaar. "De tl-balken in de oude hal moeten hard hun best doen om überhaupt te blijven branden, terwijl de nieuwe ledarmaturen moeiteloos een veel betere lichtopbrengst hebben", zegt Karel de Boer, allround monteur bij Faber Wijnberg Installatietechniek op Ameland.

Aan de rand van het dorpje Nes op Ameland ligt een bedrijventerrein. Hier is Hanos-Edes gevestigd, een groothandel voor de horeca. Ruim een jaar geleden is Edes overgenomen door groothandelketen Hanos. Dat was meteen ook het startsein voor uitbreiding van de magazijn capaciteit. Die is vrijwel verdubbeld.

Faber Wijnberg Installatietechniek, gevestigd in Hollum, is een van de vier installatiebedrijven op Ameland. "Wij zijn heel breed inzetbaar. Dat moet wel, want je laat niet snel iemand van het vasteland komen voor een klusje. We doen dus ook bijna alles; van het riool in de fundering tot bliksembeveiliging op de nok. We servicen bijvoorbeeld de koffiemachines bij onze klanten, zodat de koffieleverancier dan niemand hoeft te sturen, dat kost namelijk altijd extra reistijd en geld door de veerboot", vertelt Peter Wijnberg, directeur van het bedrijf. "We hebben kennis van veel disciplines in de installatietechniek, maar voor specifieke vraagstukken kloppen we graag aan bij onze leveranciers en fabrikanten voor ondersteuning. Op het gebied van licht bijvoorbeeld nemen we contact op met Gerard Jansma, de lichtspecialist van Technische Unie in Leeuwarden. Die heeft ons, samen met de vertegenwoordiger van Trilux, goed geholpen bij het lichtplan voor de uitbreiding van Hanos-Edes."

Karel de Boer en Peter Wijnberg

Bij de bouw van de groothandel acht jaar geleden was het installatiewerk gegund aan Faber Wijnberg. Dat was goed bevallen, want voor de uitbreiding van het magazijn dit jaar klopte de groothandel weer bij Faber Wijnberg aan.

Hier zijn ledarmaturen gebruikt die een veel helderder lichtbeeld geven dan hun 'tl-neefjes'.

Noodverlichting

"Eigenlijk had de opdrachtgever maar twee eisen: de oplossing moet energiezuinig zijn en - voor de vriescel - blijven branden bij -20°C ", vertelt Wijnberg. Het werk valt eigenlijk uiteen in drie delen: verlichting voor het magazijn met de 'huiskamertemperatuur', voor het koelgedeelte (ongeveer $+3^{\circ}\text{C}$) en voor de vriesruimte. Lopend door de professionele bergruimte van acht meter hoog, vertellen beiden welke verlichting zij hebben toegepast op advies van Technische Unie en Trilux. "Met de lichtfabrikant hadden we ervaring opgedaan bij de inrichting van Natuurcentrum Ameland. De contacten waren er dus al en ze hebben een heel breed portfolio met producten voor elke denkbare

toepassing", zegt Wijnberg. "Het mooie is dat de armaturen stekerklaar zijn. Je kunt ze heel eenvoudig, en waterpas, ophangen. Klikken en klaar", vult De Boer aan. Het bijzondere aan de gebruikte Aragon t15-armaturen in de grote opslaghal is dat

9 van de 57 armaturen zijn uitgerust met een accu, zodat zij een uur lang als noodverlichting dienst kunnen doen, mocht onverhoopt de spanning in het gebouw wegvallen.

Behoud van verlichtingssterkte

Ook in de koelruimte lopen bestaande bouw en nieuwbouw in elkaar over. In de bestaande hal zijn per lichtbron twee tl-buizen zichtbaar. In de nieuwbouw volstaat één armatuur waar er eerst nog twee nodig waren. "Je hebt er minder van nodig - dus ook minder montage en minder onderhoud - terwijl de opbrengst toch hoger is bij een lager energieverbruik", steekt De Boer de loftrumpet. Nog enthousiaster wordt hij in de vrieshal. Hier zijn led-

armaturen gebruikt (de Aragon LED ET) die een veel helderder lichtbeeld geven dan hun 'tl-neefjes' in de al bestaande vrieshal. Die moeten zichtbaar hun best doen te blijven branden en geven bovendien veel minder licht af. Op de vloer is duidelijk een verschil merkbaar tussen de twee gedeelten van de vrieshal. De leds lichten de vloer veel beter uit, terwijl ze toch een stuk hoger zitten."

De ledverlichting is gegarandeerd in ruimten tot -25°C . Ze gaan veel langer mee (ong. 40.000 branduren), zodat minder vaak een dik aangeklede monteur de hal in hoeft om ze te vervangen. Het energieverbruik is een stuk lager dan de tl-buizen. Daar komt bij dat dit type ledverlichting bij deze lage temperaturen zijn verlichtingssterkte behoudt.

De Boer vertelt nog dat de armaturen in de grote opslaghal apart schakelbaar zijn, terwijl de armaturen aan één montageprofiel zijn gemonteerd. "Je kunt dus zelf instellen dat je bijvoorbeeld overdag maar de helft wil laten branden en 's avonds allemaal. Dat is een fluitje van een cent. Ik vond het een mooi project. Want zo vaak verzorg ik nou ook weer niet de verlichting in een vriescel", besluit hij.